

10 eisen voor een gelijke & gelijkwaardige samenleving

Als erkende sociaal-culturele vereniging, die vertegenwoordigd is in de Vrouwenraad, werken wij autonoom en onafhankelijk van enige politieke partij.

Wij zijn en blijven liberalen. Via de Vrouwenraad wordt een memorandum bezorgd, dat wij mee onderschrijven, aan alle politieke partijen, met het oog op de verkiezingen.

Wij stellen hierbij ons eisenpakket op, dat wij, als verdedigers van de liberale grondwaarden vrijheid, gelijkheid & solidariteit hierbij bezorgen aan de vertegenwoordigers van de liberale partij.

In het Gender Gap Report van het World Economic Forum behalen wij een 10de plaats met een gender gap die voor 79,6% gedicht is. Onderstaande eisen zullen deze gender gap kleiner maken. Tevens vragen wij de erkenning en ondersteuning van de rol van sociaal - culturele volwassenenorganisatie die dagelijks hard werken om te helpen deze doelstelling te behalen door gemeenschapsvorming, educatie en maatschappelijke actie.

Bij deze eisen gaan wij uit van een onveranderde situatie waarbij onze verworvenheden behouden blijven. Gezien de politieke situatie in bepaalde Europese landen en de verkiezingsuitslag in Nederland, vrezen wij echter dat er een mogelijkheid bestaat dat ook in België vrouwenrechten en de ondersteuning van de sociaal-culturele sector onder druk komen te staan. Wij moeten dit ten alle koste vermijden. Wij hopen dat we hier samen, zonder populisme, aan kunnen werken. Liberalen zijn vooruitgangsoptimisten. Stilstaan is achteruit gaan.

VVVUUR VZW - mei '24

Tess Minnens - Voorzitter

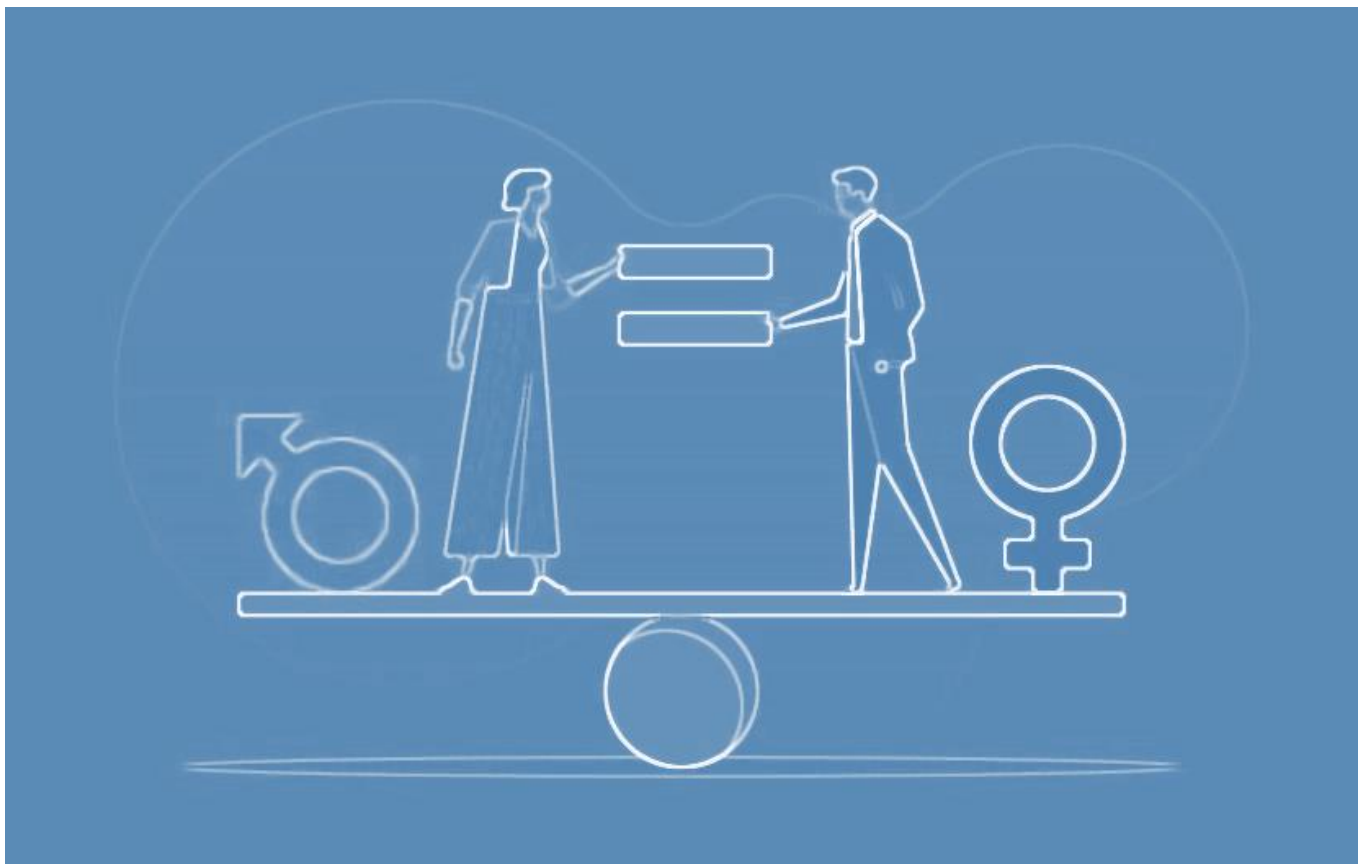
Behoud van quota - dichten van de loonkloof

Quota blijven noodzakelijk zolang er niet voldoende vrouwen vertegenwoordigd zijn op alle politieke niveaus, de hoogste niveaus binnen de overheidsdiensten en administraties en in bestuursorganen.

Wij merken evenwel dat steeds minder jonge vrouwen geneigd zijn een politiek mandaat op te nemen of nog steeds moeten kiezen tussen een carrière en een gezin. Wij pleiten daarom tevens voor flankerende maatregelen om dit aantrekkelijker te maken voor vrouwen en voor een verandering in de vergadercultuur. Er is niks stoer aan om een nachtje te moeten doordoen om een akkoord te kunnen bereiken tussen de laatsten die rechttop blijven.

Wij vragen dringend meer respect voor de verwezenlijkingen van vrouwen, ook en vooral binnen de politiek. Indien er een standpunt moet ingenomen worden omtrent een thema dat vooral vrouwen aangaat, zoals bijvoorbeeld abortus of menstruatietoernooi, vraag dan ook het standpunt aan die vrouwen.

Bovendien vragen wij om verdere stappen te ondernemen om **de loonkloof** te dichten. De loonkloof in België tussen vrouwen en mannen bedraagt nog steeds 5%. We behalen daarmee de vijfde plaats binnen de EU. In 2022 nam de loonkloof echter met 4,4% toe (o.a. door opeenvolgende indexeringen). Onze ambitie moet hoger zijn. Wij moeten, net als Luxemburg, deze volledig dichten. Quota kunnen hierbij helpen.

Help het glazen plafond doorbreken

Het glazen plafond kraakt, maar breekt niet. Dankzij quota's en verhoogde aandacht voor genderneutraliteit stoten vrouwen door naar de hoogste niveau's, naar Bestuursorganen en zitten er steeds meer vrouwen in de gemeenteraden, parlementen en de regering. Maar eens vrouwen al hun dagtaken moeten combineren met de zorg voor het gezin, het runnen van een huishouden, het onderhouden van een sociaal leven, moeten er al snel keuzes gemaakt worden. Wij vervallen nog steeds té snel in de klassieke rollenpatronen. Als er moet tijdskrediet opgenomen worden of deeltijds moet gewerkt worden omwille van de kinderen, zijn het nog altijd de vrouwen die dit doen. Voorts kiezen vrouwen ook vaak voor de "zachtere" sectoren zoals onderwijs, de zorg, poetsen,... waardoor carrière maken moeilijker is. Als het kind ziek is, zal de creche of de school nog altijd eerst naar de mama bellen.

Wij begrijpen dat dit een structureel maatschappelijk probleem is waarvoor geen quick wins bestaan. Toch hebben wij een aantal voorstellen, waarbij politici kunnen helpen door met een aantal zaken rekening te houden.

- Aanpassing van de **vergadercultuur** (bijvoorbeeld geen late avondvergaderingen).
- Werk aan het imago van de politiek. Luister naar de vrouwen. De laatste maanden geven steeds meer jonge vrouwen te kennen ermee te stoppen. De politiek is te hard geworden. Het seksisme is meer dan ooit opmerkingen en geef meer aandacht voor grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer.
- Voer een **gendertoets** in. Bij elke nieuwe maatregel, bij elke nieuwe wet, decreet of ordonnantie, vraag je af welke invloed die zal hebben op vrouwen. De beslissing om geen sociale korting meer toe te staan bij de kinderopvang voor wie deeltijds werkt, heeft een rechtstreeks negatief effect op vrouwen. Het zijn immers vooral vrouwen die deeltijds werken.
- **"Educate your sons"**. Iedereen kan meewerken aan een gelijkwaardige wereld. In eerste instantie door je kinderen gelijk te behandelen, ook in de huishoudelijke taken.
- **Vrouwen wereldwijd**: of het nu een pandemie is, een oorlog of conflict, een natuurramp of een economische crisis, vrouwen en kinderen zijn steeds de grootste slachtoffers. Wij vragen oog te hebben voor deze realiteit en vanuit humanitair standpunt altijd de kant te kiezen van de onschuldigen.

Betere toegang tot flexibele kinderopvang

Als we meer vrouwen voltijds aan het werk willen en meer vrouwen willen overtuigen daarnaast nog actief te zijn in de politiek, in verenigingen, bij het middenveld dan zullen we moeten zorgen dat dit combineerbaar blijft met een (jong) gezin. Als overheid moeten we in die optiek actief kinderopvangmogelijkheden ondersteunen.

- We moeten werken aan een beter statuut voor de werknemers en zelfstandige uitbaters van opvanginitiatieven. Daarnaast moeten we de medewerkers beter beschermen.
- Het initiatief kan ons inziens echter niet alleen uit de overheid komen. Er zijn reeds bedrijven en openbare diensten die kinderopvang voorzien. Wij willen extra incentives voor bedrijven uit de private sector om dergelijke initiatieven op te zetten. Voor KMO's moeten samenwerkingen opgezet worden tussen verschillende bedrijven.
- Daarnaast moeten we verder flexibele tewerkstellingsmogelijkheden bekijken. Dat flexi-jobs mogelijk worden in de kinderopvang is een stap vooruit, maar wij zien ook andere mogelijkheden. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan het gebruik van dienstencheques voor een oppas thuis. Het moet ook voor particulieren mogelijk zijn om iemand op een flexibele, betaalbare manier, zonder al te veel administratieve rompslomp in te zetten om thuis te helpen met de opvang van de kinderen.

Seksueel fysiek geweld kan nooit verjaren

Ernstige seksuele misdrijven waarbij een minderjarige het slachtoffer is, kunnen sinds 2019 niet langer verjaren. Dit is uiteraard een maatregel waar wij ons achter scharen, maar dit is lang niet voldoende. Momenteel hanteert onze wetgeving verschillende verjaringstermijnen, afhankelijk van de ernst van de feiten en de leeftijd van het slachtoffer. Deze termijnen variëren van 5, 10, 15 en 20 jaar tot nooit.

Een verkrachting, seksueel geweld, elke aanranding van de fysieke integriteit van een persoon is voor ons een ernstig feit, ongeacht de omstandigheden, ongeacht de leeftijd, ongeacht het aantal slachtoffers.

Voor ons is het simpel. **Een verkrachting kan NOOIT verjaren.** Dat is duidelijk voor iedereen.

Stop partnergeweld & femicide

Te veel vrouwen worden fysiek en/of psychisch mishandeld binnen de vier muren van hun "thuis". De plek waar ze veilig zouden moeten zijn, is dan een plek van terreur. Steeds vaker lezen we berichten van gezinsdrama's. Eén enkele keer is de dader een vrouw.

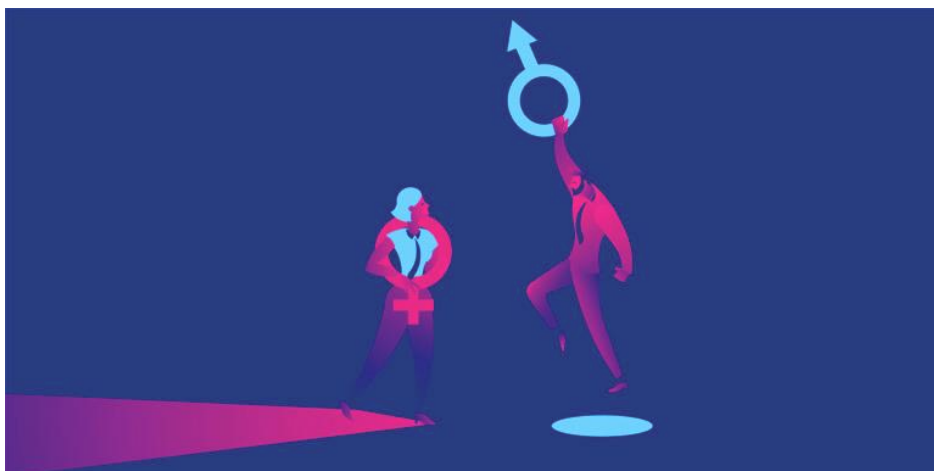
Misogynie is een maatschappelijk wijd verspreid fenomeen waartegen nog veel te weinig wordt opgetreden. Deze misogynie leidt maar al te vaak tot ernstige vormen van partnergeweld, soms met de dood tot gevolg. We mogen deze termen niet schuwen.

Femicide bestaat en misogynie ligt vaak aan de basis. Het gebeurt zo vaak dat we niet langer kunnen spreken van een individuele problematiek binnen bepaalde gezinnen maar van een structureel maatschappelijk probleem.

België beschikt niet over een specifieke definitie van wat femicide is. Daarom is er geen aparte wetgeving en wordt dit ook niet gemonitord. Men spreekt daarom vaak over "een familiedrama". Wij vragen dringend onderzoek naar en de erkenning van misogynie als verzwarende omstandigheid en vragen tevens om moorden op vrouwen door hun (ex) partner te kwalificeren als femicide.

Daarenboven vragen wij een versnelde uitrol en uitbreiding van het **stalkingalarm**. Dit bestaat reeds in Oost- en West-Vlaanderen. Er liep een proefproject in Gent sinds 2019 en in 2022 werd het stalkingalarm officieel voorgesteld in Oudenaarde. Begin 2023 startte de uitrol in Brussel en in juni startte de opleiding van de politie-inspecteurs in de stad Antwerpen. Dit is echter niet voldoende als we weten dat er jaarlijks zo'n 20 000 aangiftes zijn van stalking. Een tweede probleem is dat de politiezones en parketten zelf moeten beslissen of ze gebruik willen maken van het mobiel stalkingalarm. Indien de politiezone het voorziet, moet het slachtoffer dit ook nog eens zelf aanvragen bij de politie. Nochtans is het mobiel stalkingalarm een zeer adequaat middel in de bescherming van de fysieke integriteit van de slachtoffers. Met één druk op de knop (die bijvoorbeeld in de jaszak zit), is de politie in minder dan 20 minuten ter plaatse. Zo redden we mensenlevens.

Een nieuw fenomeen is het "online partnergeweld". Denken we maar aan wraakporno, maar tevens worden (ex) partners gestalkt via digitale kanalen of worden er onwaarheden verspreid op sociale media. Dit heeft een grote invloed op de psychische integriteit van het slachtoffer. Online partnergeweld moet een strafbaar feit zijn. Ook hier vragen wij meer aandacht voor preventie, vaststelling van de feiten en vervolging van de dader.

Abortus terug op de agenda

Ons standpunt omtrent vrijwillige zwangerschapsonderbreking zou duidelijk moeten zijn. Als Liberale Vrouwen vochten wij sinds 1973 aan de zijde van Lucienne Herman – Michielsens, maar ook met Annemie Neyts & Jeannine Leduc, om abortus uit de strafwet te halen. Iets wat eigenlijk maar definitief gebeurde in 2018, bijna 30 jaar na de depenalisering van een legaal uitgevoerde vrijwilliger zwangerschapsonderbeking.

Inhoudelijk blijft deze wetgeving nagenoeg ongewijzigd. Abortus uit de strafwet halen en onderbrengen in een eigen wetgeving, is een eerder symbolische actie geweest en breidde abortus niet uit.

Wij vragen, dringend en onverkort, een **uitbreiding van de termijn tot minstens 18 weken** en een **afschaffing van de wachttijd**. Een vrouw die de stap zet naar een abortuskliniek heeft hier al grondig over nagedacht en hoeft zichzelf geen vijf dagen extra te folteren tijdens de bedenkingstijd.

Tevens vragen wij het toegankelijker maken van de abortuspil. Deze pil kan men nemen tot 12 weken zwangerschap zonder dat een ingreep noodzakelijk is. In België moet men hiervoor twee keer naar een abortuscentrum om de pil daar ter plaatse te nemen. In Nederland kan men die mee naar huis nemen. Uiteraard dient dit steeds te gebeuren op voorschrift en begeleiding van de huisarts. Zo verlagen we de drempel.

Het recht op abortus is een mensenrecht. Meer dan ooit moeten we baas in eigen buik kunnen blijven. #voorjoulucienne

Iedereen een waardig levenseinde

Ook hier kunnen wij kort en duidelijk zijn. Wij pleiten voor de invoering van **de onbeperkt geldige laatste wilsbeschikking** zodat personen die geconfronteerd worden met een ongeval of een ziekte waardoor zij niet langer in staat zijn zelf te beslissen en euthanasie aan te vragen ook een waardig levenseinde te kunnen bezorgen. Wij kunnen hier niet blijven talmen. Over het recht op een waardig levenseinde kan men niet onderhandelen. #voorjoujeannine

Stop economische uitbuiting/mensenhandel van vrouwen

Wanneer wij denken aan mensenhandel denken we maar al te vaak aan meisjes die naar hier gesmokkeld worden om ingezet te worden in de prostitutie. Dit is uiteraard laakbaar, een zwaar misdrijf en moet bestreden worden. Als het gaat om seksuele uitbuiting gaat het in 3/4de van de gevallen om vrouwen, wanneer het gaat om economische uitbuiting gaan de cijfers voor mannen en vrouwen gelijk op.

De sectoren waarin vooral buitenlandse vrouwen worden ingezet voor een hongerloon en met 15 moeten wonen in een aftandse woning zijn bijvoorbeeld: nagelsalons, restaurants, slachterijen en tuinbouwbedrijven. Maar ook in de kleinhandel, bij slagers en bakkers en bij de supermarkten worden vrouwen tewerkgesteld aan een loon van zeven euro. De Minister van Justitie erkende het probleem voor Oekraïense vrouwen en richtte in 2022 een taskforce op waarbij kwetsbare groepen (alleenstaande vrouwen en kinderen) gewaarschuwd worden voor de gevaren van **seksuele en economische uitbuiting**.

Wij vragen echter ook dat deze taskforce zich niet enkel bezig houdt met de vluchtelingen uit Oekraïne, maar dat ook de kwetsbare groepen uit andere landen in kaart worden gebracht en de economische uitbuiting van vrouwen stopt.

Anderzijds is niet elke sekswerker het slachtoffer van seksuele uitbuiting. Sommige vrouwen kiezen ervoor om als sekswerker hun inkomen te verdienen. Als dit gebeurt uit eigen vrije keuze moeten deze sekswerkers ook beter beschermd worden op vlak van sociale rechten. Vrijwillig sekswerk moet daarom erkend kunnen worden als een echte job zodat ook het stigma hierrond verdwijnt. **Sekswerk is ook werk!**

Het gaat echter niet alleen over buitenlandse vrouwen. Heel wat vrouwen werken deeltijds, vaak omdat ze ook voor de kinderen zorgen, maar worden ook op dit vlak uitgebuit. Vrouwen krijgen een deeltijds contract, maar moeten vaak meer uren presteren die dan in het zwart uitbetaald worden. Dit wil zeggen dat zij op de uren geen pensioenrechten en sociale rechten opbouwen en ook niet verzekerd zijn voor arbeidsongevallen.

Wij vragen om hierop in te zetten en de vrouwen te zien als **slachtoffers van economische uitbuiting** en niet als daders van sociale fraude.

Een betere en meer efficiënte ondersteuning van de sociaal-culturele sector

Wij zijn een erkende en gesubsidieerde vereniging binnen het sociaal cultureel volwassenenwerk. In Vlaanderen zijn er een 50-tal erkende verenigingen. Wij zijn er eentje van. Bij de start van de vorige beleidsperiode werden onze werkingssubsidies verminderd. Wij zijn niet de enige organisatie die met deze problematiek kampt. **Dalende subsidies, stijgende personeelskosten** door opeenvolgende indexaanpassingen en duurder worden grondstoffen en energie, maken dat het voor veel van deze verenigingen steeds moeilijker wordt om uit de rode cijfers te blijven. Toch zijn wij ervan overtuigd dat deze sociaal-culturele volwassenenverenigingen nog steeds maatschappelijk relevant zijn en daarom ondersteuning verdienen. Zij zetten zich dagelijks in om met een minimum aan middelen **te verbinden**. De verbindende rol van deze verenigingen is niet te onderschatten.

Wij ondersteunen de oproep van De Federatie om de aanval op meerstemmigheid te stoppen. Alle erkende sociaal-culturele organisaties onderschrijven en houden zich aan het EVRM. Verdachtmakingen zoals de screening naar onze standpunten die onlangs werd bevolen door de bevoegde Minister zijn intimidatie en geven bij de organisaties aanleiding tot zelfcensuur en minder innovatie en creativiteit uit angst werkmiddelen te verliezen. Wij moeten als onafhankelijke sociaal-culturele organisatie vrijelijk en kritisch stelling kunnen innemen, dit fnuiken is nefast voor de democratie. Wij vragen dringend de aanval op sociaal - culturele volwassenenorganisaties te stoppen en aandacht te hebben voor de belangrijke rol die zij spelen op vlak van gemeenschapsvorming, (culturele) educatie en maatschappelijke actie.

Wij, én alle andere sociaal-culturele verenigingen, moeten, naast het onderschrijven van het EVRM, aan heel wat administratieve en decretale verplichtingen voldoen om de werkmiddelen te krijgen. Dit kost heel wat personeelsinzet, dit zijn tijd en middelen die wij niet kunnen spenderen aan de uitvoering van onze missie. Wij pleiten daarom voor een grondige analyse en een **efficiëntere inzet van middelen voor deze sector** om deze sector werkbaar en draaiende te houden.

Een echt flankerend vrijwilligersbeleid

Sociaal culturele verenigingen draaien op **vrijwilligers**. Het wordt steeds moeilijker om mensen te motiveren om op vrijwillige basis de samenleving te ondersteunen. De verenigingen lijden onder een gebrek aan vrijwilligers. Burgers spenderen hun vrije tijd liever aan een betaalde flexi-job dan aan vrijwillige inzet. Eén dag per jaar hen in de bloemetjes zetten is niet langer voldoende. De realiteit is dat heel veel verenigingen draaien op de inzet van een paar, steeds dezelfde, mensen.

Daarom vragen wij **een echt flankerend vrijwilligersbeleid**. Het moet administratief makkelijker en efficiënter worden om deze mensen een vrijwilligersvergoeding uit te betalen (bijvoorbeeld met een app). Bovendien pleiten wij voor een stijging van het dagelijks bedrag én een stijging van het jaarlijks bedrag bovenop de indexaanpassing.